

ԲՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ

Արծրուն Ավագյան	
Մայր բուհի մայր ֆակուլտետի 95-ամյա ուղին	3
Արամ Միտոնյան, Աշոտ Ներսիսյան	
Հայաստանի առաջին Հանրապետության պատմագրության գնահատման հայեցակարգային հիմքերը	11
Գրիգոր Արշակյան	
Թուրքիայի քաղաքականության հիմնական սկզբունքները Հայաստանի Հանրապետության նկատմամբ 1991-1994 թթ.	21
Վարդան Մխիթարյան	
Ֆրեդերիկ Դյու Բուա դը Մոնպերոյի քարտեզը ադրբեջանական գիտական և քաղաքական շահարկումներում	34
Արման Եղիազարյան	
Հայկական սկզբնաղբյուրները Բագրատունիների վրացական թագավորության ձևավորման վերաբերյալ (ընդհանուր դիտարկումներ) (ռուսերեն)	53
Աշոտ Հայրունի	
Յոհաննես Լեփսիուսի կապերը հայ գործիչների հետ (գերմաներեն)	62
Անի Ոսկանյան	
Օսմանյան բանակի առաջին հայ զինվորականները	85
Սամվել Պողոսյան	
Կիլիկիան գրավելու և Ջեմալ փաշայի հետ բանակցությունների խնդիրը Անտանտի նախագծերում (1915 թ. երկրորդ կես)	92
Վահան Մելիքյան	
Անդրկովկասյան Սեյմի քաղաքական կողմնորոշման փոփոխման հիմնահարցը և երկրամասի անկախության հռչակումը	105
Տատյանա Վարդանեսովա	
Խաչքարային մշակույթի մեջ «գեղարվեստական դպրոցի» սահման հարցի շուրջ (ռուսերեն)	126
Վարդան Եղիազարյան	
Հովհաննես Թլկուրանցու «Վասն Սուրբ Յովհաննու գլխատման» և «Արարածոց մեկնութիւն» վիպական տաղերը	134
Հրաչիկ Բայրամյան	
Հայրենների վրացերեն թարգմանության շուրջ	142
Նարինե Դիլբարյան	
Հայկական բնականուրները	152

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ

Վարուժան Պողոսյան

Յոհաննես Լեփսիուսի նամակը Արշակ Չոպանյանին..... 165

Սոնյա Միրզոյան

Բաթումի մարզ: Հայերի ևս մեկ ողբերգություն..... 168

Էմմա Հովսեփյան

Փաստաթղթեր Հայաստանում Ամերկումի կրթական գործունեության
վերաբերյալ..... 192

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Վահան Մելիքյան

Գեղամ Պետրոսյան, Հայաստանի Հանրապետության
հարաբերությունները Ռուսաստանի հետ (1918-1920 թթ.)..... 211

Լիանա Հովսեփյան

Գառնիկ Ստեփանյան, Հրաչյա Աճառյան: Կյանքը և գործը..... 218

Ժիրայր Դեղեյան

Մարի-Աննա Շևալիե, Հոգևորասպետական միաբանությունները
Կիլիկյան Հայաստանում (ֆրանսերեն)..... 222

Մարութ Վարդազարյան

Ե. Ի. Պիվովար, Ռուս-ադրբեջանական հարաբերությունները (ռուսերեն).... 225

Մհեր Հովհաննիսյան

Նիւթեր Հ. Յ. Դաշնակցութեան պատմութեան համար, Թ. հատոր 230

Անդրանիկ Տազէսյան

Զաւէն Մսրըլեան, Հայոց մասնակցութիւնը Լիբանանի
Խորհրդարանական Ընտրութիւններուն 235

ԳԻՏԱԿԱՆ ԿՅԱՆՔ

Կենտրոնական ու Արևելյան Եվրոպայի հայագիտության առաջին
ինստիտուտը 239

Հրայր Սմբատյան

Վրացագիտությունը ԵՊՀ-ում. երեկ, այսօր, վաղը 241

Համլետ Պետրոսյան

Արցախի Տիգրանակերտի 2013 թ. հնագիտական պեղումների
նախնական արդյունքները..... 246

Տեղեկություններ հեղինակների մասին.....252

CONTENTS

ARTICLES

Artsrun Avagyan	
The 95-Year Road of the Main Faculty of the Alma Mater	3
Aram Simonyan, Ashot Nersisyan	
The Conceptual Bases of Evaluation of the Historiography of the First Republic of Armenia	11
Grigor Arshakyan	
Main Principles of the Policy of Turkey in Regard to Armenia in 1991-1994	21
Vardan Mkhitarian	
The Map of Frédéric DuBois de Montperreux in the Context of Scientific and Political Azerbaijani Speculations.....	34
Arman Yeghiazaryan	
Armenian Primary Sources about the Formation of Bagratuni Georgian Kingdom (General Observations)	53
Ashot Hayruni	
Connections of Johannes Lepsius with Armenian Figures	62
Ani Voskanyan	
The First Armenian Soldiers in the Ottoman Army	85
Poghosyan Samvel	
The Problem of Occupation of Cilicia and Negotiations with Djemal Pasha in Projects of Entente (Second Half of 1915)	92
Vahan Melikyan	
The Issue of Changing the Political Orientation of Transcaucasian Seimas and Proclamation of Independence in the Region	105
Tatiana Vardanesova	
On the Issue of the Definition of “Art Schools” in Khachkar Culture (Russian).....	126
Vardan Yeghiazaryan	
The Epic Poems “On Beheading of St. John” and “Interpretation of Creatures” by Hovhannes Tlkurantsi	134
Hrachik Bayramyan	
On the Translation of Hayrens into Georgian.....	142
Narine Dilbaryan	
Armenian Oikonyms	152

PUBLICATIONS

Varoujean Poghosyan	
The Letter of Johannes Lepsius to Arshak Chopanyan	165
Sonya Mirzoyan	
Batumi Region. Another Tragedy of Armenians	168
Emma Hovsepyan	
Documents about the Educational Activities of the Near East Relief of Armenia	192

BOOK REVIEWS

Vahan Melikyan	
Gegham Petrosyan, The Relations of the Republic of Armenia with Russia (1918-1920)	211
Liana Hovsepyan	
Hrachya Acharyan. Life and Work	218
Gerard Dedeyan	
Marie-Anna Chevalier, Spiritual knightly Congregations in Cilicia (in French)	222
Marout Vardazaryan	
Ye. I. Pivovar, Russian-Azerbaijani Relations (in Russian)	225
Mher Hovhannisyan	
Materials for the History of Armenian Revolutionary Federation, Volume IX	230
Andranik Dakesyan	
Zaven Messerlian, Armenian Participation in the Lebanese Legislative Elections, 1934-2009	235

SCIENTIFIC LIFE

The First Armenological Institute of Central and Eastern Europe	239
Hrayr Smbatyan	
Georgian Studies at YSU Yesterday, Today and Tomorrow	241
Hamlet Petrosyan	
Preliminary Results of Archeological Excavations of Tigranakert of Artsakh in 2013	246
Information about the Authors	254

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ

Ариун Авагян	
95-летний путь первого факультета главного вуза	3
Арам Симонян, Ашот Нерсисян	
Концептуальные основы оценки историографии Первой республики Армении ...	11
Григор Аршакаян	
Основные принципы политики Турции по отношению к Республике Армения в 1991-1994 гг.	21
Вардан Мхитарян	
Карта Фредерика Дюбуа де Монперо в контексте азербайджанских научных и политических манипуляций.....	34
Арман Егиазарян	
Армянские первоисточники об образовании грузинского царства Багратидов (общие наблюдения) (на русском языке)	53
Ашот Айруни	
Связи Иоганнеса Лепсиуса с армянскими деятелями (на немецком языке).....	62
Ани Восканян	
Первые армянские военнослужащие османской армии	85
Самвел Погосян	
Проблема оккупации Киликии и переговоров с Джемаль-Пашой в проектах Антанты (вторая половина 1915).....	92
Ваган Меликян	
Проблема политической переориентации Закавказского Сейма и провозглашение независимости региона.....	105
Татьяна Варданесова	
К вопросу об определении «художественной школы» в культуре хачкаров (на русском языке).....	126
Вардан Егиазарян	
Эпические песни Ованеса Тлкуранци «Об усекновении головы святого Иоанна» и «Толкование созданий»	134
Грачик Байрамян	
По вопросам перевода айренов на грузинский язык	142
Нарине Дилбарян	
Армянские ойконимы	152

ПУБЛИКАЦИИ

Варужан Погосян	
Письмо Иоганнеса Лепсиуса Аршаку Чопаняну.....	165
Соня Мирзоян	
Батумская область. Еще одна трагедия армян.....	168
Эмма Овсепян	
Документы об образовательной деятельности Амеркома в Армении	192

РЕЦЕНЗИИ

Ваган Меликян	
Гегам Петросян, Отношения Республики Армения с Россией (1918-1920 гг.)	211
Лиана Овсепян	
Гарник Степанян, Грачья Ачарян. Жизнь и деятельность	218
Жирайр Дедеян	
Мари-Анна Шевалье, Духовно-рыцарские ордена в Киликийской Армении (на французском языке)	222
Марут Вардазарян	
Е. И. Пивовар, Российско-азербайджанские отношения (на русском языке).....	225
Мгер Оганесян	
Материалы об истории А.Р. Дашнакцутюн, т. IX.	230
Андраник Дакесян	
Завен Мсрляян, Участие армян в парламентских выборах Ливана	235

НАУЧНАЯ ЖИЗНЬ

Первый институт арменоведения в Центральной и Восточной Европе.....	239
Грайр Смбатян	
Грузиноведение в ЕГУ: вчера, сегодня и завтра	241
Гамлет Петросян	
Предварительные результаты археологических раскопок 2013 г. в Тигранакерте Арцаха	246
Сведения об авторах	256

ՀԱՅԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՆԴԵՍ

3

Սրբագրիչ՝ Վ. Դերձյան
Համ. ձևավորումը՝ Ա. Աղուզումցյանի
Կազմի ձևավորումը՝ Ա. Ստեփանյանի

Ստորագրված է տպագրության՝ 29.08.2014 թ.:

Չափսը՝ 70x100 1/16:

Տպագրությունը՝ օֆսեթ: Թուղթը՝ օֆսեթ:

Տպագր. 16 մամուլ: Տպաքանակը՝ 300:

ԵՊՀ հրատարակչություն, Երևան, Ալ. Մանուկյան 1
